

Kurt Hansen
Aspelund
9300 FINNSNES

U. off.: offl. § 13, jf. bvl. § 6-7

**Vedr. klage avslag innsyn i barnevernsak - Bø barneverntjeneste - vedr. Kurt
Hansens barn Levi og Jakob Hansen**

Kurt Hansen har i en rekke henvendelser til barneverntjenesten i Bø og til Fylkesmannen klaget på ulike forhold vedr. barneverntjenestens håndtering av sak vedr. barna Levi og Jakob. Disse forholdene behandles i eget brev til kommunen som tilsynsklage. Den 28.08.2011 mottok Fylkesmannen klage på barneverntjenestens vedtak om å nekte Kurt Hansen innsyn i sakens dokumenter. Barneverntjenesten har i brev av 12.09.2011 behandlet klage over enkeltvedtak, samt redegjort for forhold som framkommer i tilsynsklage. Etter anmodning herfra har barneverntjenesten den 05.10.2011 oversendt alle sakens dokumenter.

Sakens bakgrunn:

Den 18.11.2010 deltok barneverntjenesten i et møte med representanter fra BUP, PPD og helsestasjon der det kom fram opplysninger om vold i ekteskapet mellom barnas foreldre. Den 19.11.2010 ble barneverntjenesten i Bø kjent med at barnas mor hadde forlatt hjemmet og barna var igjen hos deres far. Barnas mor vurderte ham som ustabil. Hun opplyste at han har kort lunte med barna og kjefter mye på dem. Det ble også opplyst at barnas far har våpen i hjemmet. Politiet og barneverntjenesten besluttet å dra til familiens hjem for å få barna ut av hjemmet. På forhånd hadde barneverntjenesten vurdert at det var grunnlag for å fatte akuttvedtak dersom far ikke gikk med på å la barna dra til moren. Barna ble hentet ut av hjemmet og brakt til moren som befant seg på krisesentret. Det ble ikke fattet barnevernvedtak.

Det ble i etterkant av hendelsen iverksatt undersøkelse i saken. Undersøkelsen ble avsluttet 22.08.2011. I undersøkelsen ble det gjennomført samtaler med begge foreldrene, hjemmebesøk i morens hjem, og det ble innhentet opplysninger om begge foreldrene og barna. Barneverntjenesten leide inn firmaet Lykta for å gjennomføre en mer utdypende undersøkelse.

Etter undersøkelsen konkluderte barneverntjenesten med *at familien har mange risikofaktorer som gjør dem marginal i forhold til å dra god omsorg for Levi og Jacob*. Det er videre vurdert at moren vil trenge mye og tett oppfølging fra hjelpeapparatet;- hjelp til egen psykiske helse, hjelp i forhold til økonomi og hun må jobbe med egne foreldreferdigheter. Videre har barneverntjenesten anbefalt at barnas far får behandling/oppfølging rundt egen psykiske helse/sinnemestring. Det er behov for

avklaring/regulering av samvær mellom barna og deres far. Det er foreslått ansvarsgruppe for å sikre koordinering av tiltakene rundt familien. For barna er det anbefalt barnehageplass og besøkshjem, samt henvisning til PPD for Levi.

Barneverntjenesten har i brev av 24.08.2011 redegjort for konklusjonen overfor Kurt Hansen, der det også opplyses at barneverntjenesten vurderer at Kurt Hansen på nåværende tidspunkt ikke vil være en egnet omsorgsbasis for Jakob og Levi.

Kurt Hansen har også bedt om å få tilsendt dokumentene i saken. Barneverntjenesten har den 24.08.2011 fattet slikt vedtak om begrensninger i partsinnsynet for Kurt Hansen:

- *Barneverntjenesten i Bø kommune vedtar i henhold til forvaltningslovens § 19, 2.ledd b at krav om innsyn av dokumenter knyttet til Monica A Hansen, i barnevernsak vedrørende Jacob og Levi Hansen avslås.*
- *Videre vedtar barneverntjenesten i Bø kommune, i henhold til forvaltningsloven § 19, 2.ledd at krav om utlevering av dokumenter som omhandler Jacob og Levi avslås*
- *Barnevernet oversender henleggelsesbrev i saken med generelle opplysninger vedrørende videre arbeid i saken, samt at kurt Hansen har anledning å lese andre dokumenter som omhandler hans barn på barneverntjenestens kontor. Dette kan gjøres etter avtale.*

Vedtaket er begrunnet med at barneverntjenesten har vurdert at dokumenter direkte knyttet til Monica og barna vil kunne misbrukes, eller distribueres med hensikt av å sverte/sjikanere Monica. Barneverntjenesten vurderer at det vil være et direkte brudd på taushetsplikten i forhold til barnas mor dersom de utleverer dokumenter knyttet til henne. Barneverntjenesten vil beskytte barna fra at informasjon om dem blir misbrukt, eller distribuert ut blant offentligheten.

Det framkommer ikke i vedtaket hvilke dokumenter det avslås innsyn i.

Lovgrunnlag

Barnevernloven § 6-1 viser til at forvaltningsloven gjelder der barnevernloven ikke har egne regler.

Forvaltningslovens § 2 e definerer hvem som er part i en sak; *person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte berører.*

Etter forvaltningslovens § 18 har en part rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter dersom ikke noen av unntakene i §§ 18 eller 19 gjøres gjeldende.

I denne saken har barneverntjenesten avslått Kurt Hansens krav om innsyn med hjemmel i forvaltningslovens § 19 2.ledd b: *"Med mindre det er av vesentlig betydning for en part har han heller ikke krav på å få gjøre seg kjent med de opplysninger i et dokument som gjelder b) andre forhold som av særlige grunner ikke bør meddeles videre."*

I flg. forvaltningslovens § 20 2.ledd slås det fast at en part som anmoder om det skal gis papirkopi eller elektronisk kopi av dokumenter.

Det vises for øvrig til Rundskriv Q-24 Barneverner og taushetsplikten, opplysningsretten og opplysningsplikten, fra Barne- og familiedepartementet som i kap. 5 behandler partsoffentlighet.

Fylkesmannens vurdering

Det framkommer ikke i sakens dokumenter om barneverntjenesten har tatt stilling til om Kurt Hansen er part i den aktuelle saken. Han har del i foreldreansvaret, men bodde ikke sammen med barna på det tidspunktet barneverntjenesten foretok undersøkelse i saken. I saker om omsorgsovertakelse vil foreldre med del i foreldreansvaret alltid være part i saken, mens det først og fremst er den barnet bor sammen med som er part i saker om hjelpetiltak i hjemmet. Av dokumentene framkommer det at undersøkelsen også omfatter Kurt Hansen ved at det er innhentet opplysninger om han. Videre har kommunen fattet vedtak om avslag på innsyn i dokumenter etter forvaltningslovens § 19, som begrenser *parters* rett til innsyn. Det forutsettes derfor at barneverntjenesten har vurdert at han er part i undersøkelsen, selv om barna ikke har bodd sammen med ham den perioden det er gjennomført undersøkelse.

Hovedregelen er dermed at han har rett til å få innsyn i sakens dokumenter. Dersom det er forhold som av særlige grunner ikke bør meddeles parten kan disse unndras innsyn. Barneverntjenesten har i denne saken opplyst at fare for å distribuere opplysninger i media og på nett er slike særlige grunner. Dette må veies opp mot om det er av vesentlig betydning for Kurt Hansen å få innsyn i disse dokumentene.

Det framkommer ikke av vedtaket hvilke konkrete dokumenter barneverntjenesten mener vil være av en slik art at disse må unndras. Fylkesmannen har gjennomgått sakens dokumenter. Det framkommer at enkelte dokumenter også omhandler mors særkullsbarn, Aurora. De deler av dokumentene som omhandler henne skal ikke Kurt Hansen ha innsyn i, og Fylkesmannen støtter kommunens vurdering av at disse kan og bør unndras innsyn. Dette er så langt vi kan se deler av følgende dokumenter:

- unummerert - Undersøkelsesrapport
- dok.nr. 20 (evt. nr. 21 iflg. dok.liste)- Svar på anmodning om opplysninger fra lege
- dok.nr. 33 - Referat BUT-møte 31.03.2011
- dok.nr. 35 - Referat fra ansvarsgruppemøte, datert 06.05.2011
- dok.nr. 43 - Rapport fra Lykta etter barnevernfaglig kartlegging

Forvaltningslovens § 19, ledd a viser til at en part ikke har krav på opplysninger om en annen persons helseforhold, med mindre det er av vesentlig betydning for parten. Barneverntjenesten har vurdert at det er grunnlag for å unndra opplysninger om mor, og at det vil være brudd på taushetsplikten å utgi disse opplysningene til far. Det antas derfor at det er denne hjemmelen barneverntjenesten ønsker å benytte her. Også i dette tilfellet må hensynet til Kurt Hansens behov for innsyn veies opp mot adgangen til å unndra helseopplysninger. Grunnen til at Kurt Hansen har rett til innsyn i dokumenter er at han skal kunne ivareta sine partsinteresser som barnas far. Opplysninger om hvordan mor ivaretar omsorgen for barna er opplysninger om barnas situasjon, og helseopplysninger som direkte sier noe om mors fungering som omsorgsperson kan således etter en konkret vurdering være av interesse for barnas far. Etter gjennomgang av dokumentene er det kun få dokumenter som kan unndras helt eller delvis med begrunnelse i taushetsplikt overfor mor, jfr. forvaltningslovens § 19, 2. ledd a:

- begrensede deler av undersøkelsesrapport som omhandler barnas mor. (unummerert dok)
- referat fra møte med VOP den 01.06.2011 (dok.nr. 41)
- evt. svært begrensede deler av undersøkelsesrapport fra Lykta som omhandler mor (dok.nr. 43)

Barnas far har meldt om bekymring for morens forhold til rusmidler. Dette anses som vesentlig for omsorgssituasjonen for barna og det er derfor av betydning for far å få informasjon om hvordan dette er fulgt opp av barneverntjenesten.

Fylkesmannen forutsetter at alle opplysninger som er innhentet knyttet til Kurt Hansen ikke er unndratt innsyn for ham. Dette gjelder referat fra samtaler med Kurt Hansen, dokumenter innhentet fra barneverntjenesten i Tjøme, innhentede opplysninger fra politiet vedr. Kurt Hansen, resultat av urinprøvekontroll Kurt Hansen samt barneverntjenestens drøftinger og vurderinger vedr. Kurt Hansen i undersøkelsesrapport.

Kurt Hansen har opplyst at dokumentinnsyn ønskes gjennomført ved å få tilsendt sakens dokumenter, og som det framkommer av forvaltningslovens § 20 har han krav på det. Bestemmelsen viser også til at det kan gis innsyn i utdrag av dokumenter der deler er unntatt innsyn.

Fylkesmannen er kjent med at Kurt Hansen, etter at sakens dokumenter ble oversendt Fylkesmannen, har fått skriftlig orientering om at det er fattet akuttvedtak og barna er plassert i beredskapshjem. Dersom saken nå utvikler seg slik at det er aktuelt med behandling i fylkesnemnda vil partene har fullt innsyn i alle dokumenter som skal danne grunnlag for behandling i Fylkesnemnda.

Vedtak:

Klage fra Kurt Hansen på Bø barneverntjenestes vedtak datert 24.08.2011 om begrenset innsyn i barneverndokumenter vedr barna Jacob og Levi tas delvis til følge, jfr. forvaltningslovens §§ 18, 19 og 20. Kurt Hansen har ikke rett til innsyn i deler av dokumentene som omhandler Monica Albrigtsens særkullsbarn. Videre har Kurt Hansen ikke rett til innsyn i helseopplysninger om Monica Albrigtsen.

Etter anmodning har Kurt Hansen rett til å få utlevert kopi av de dokumentene han har rett til innsyn i.

Kurt Hansens taushetsplikt:

Taushetsbelagte opplysninger om andre personer du er gjort kjent med i kraft av å være part eller partsrepresentant, jf. forvaltningslovens § 13 b, første ledd nr. 1, kan bare brukes i den utstrekning det er nødvendig for å ivareta partsinteressene i saken, jf. forvaltningslovens § 13 b, 2. Ledd. Bruk av opplysninger ut over dette kan medføre straffeansvar etter straffelovens § 121 om taushetsplikt. Dette innebærer at distribuering av dokumenter og opplysninger til media eller gjennom Internett vil kunne medføre straff.

Med hilsen

Trond Gården (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Lise Tymi
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Bø kommune - Barneverntjenesten Rådhuset 8475 Straumsjøen

Bø kommune, barneverntjenesten
Rådhuset
8475 Straumsgjøen

U. off.: offl. § 13, jf. bvl. § 6-7

Vedr. tilsynsklage barneverntjenesten i Bø - ang. Kurt Hansens barn, Levi og Jakob

Kurt Hansen har i en rekke henvendelser til barneverntjenesten i Bø og til fylkesmannen klaget på ulike forhold vedr. barneverntjenestens håndtering av sak vedr. barna Levi og Jakob. Første tilsynsklage er registrert 25.05.2011. Han har senere klaget på barneverntjenestens vedtak om å nekte han innsyn i sakens dokumenter. Barneverntjenesten har i brev av 12.09.2011 behandlet klage over enkeltvedtak, samt redegjort for forhold som framkommer i tilsynsklage. Etter anmodning har barneverntjenesten den 05.10.2011 oversendt alle sakens dokumenter til Fylkesmannen. Klage over vedtak om å nekte Kurt Hansen innsyn i sakens dokumenter er behandlet i eget brev.

Sakens bakgrunn:

Den 18.11.2010 deltok barneverntjenesten i et møte med representanter fra BUP, PPD og helsestasjon der det kom fram opplysninger om vold i ekteskapet mellom barnas foreldre. Den 19.11.2010 ble barneverntjenesten i Bø kjent med at barnas mor hadde forlatt hjemmet og barna var igjen hos deres far. Barnas mor vurderte ham som ustabil. Hun opplyste at han har kort lunte med barna og kjefter mye på dem. Det ble også opplyst at barnas far har våpen i hjemmet. Politiet og barneverntjenesten besluttet å dra til familiens hjem for å få barna ut av hjemmet. På forhånd hadde barneverntjenesten vurdert at det var grunnlag for å fatte akuttvedtak dersom far ikke gikk med på å la barna dra til moren. Barna ble hentet ut av hjemmet og brakt til moren som befant seg på krisesentret. Det ble ikke fattet barnevernvedtak.

Det ble i etterkant av hendelsen iverksatt undersøkelse i saken. Undersøkelsen ble avsluttet 22.08.2011. I undersøkelsen ble det gjennomført samtaler med begge foreldrene, hjemmebesøk i morens hjem, og det ble innhentet opplysninger om begge foreldrene og barna. Barneverntjenesten leide inn firmaet Lykta for å gjennomføre en mer utdypende undersøkelse.

Etter undersøkelsen konkluderte barneverntjenesten med *at familien har mange risikofaktorer som gjør dem marginal i forhold til å dra god omsorg for Levi og Jacob*. Det er videre vurdert at moren vil trenge mye og tett oppfølging fra hjelpeapparatet; - hjelp til egen psykiske helse, hjelp i forhold til økonomi og hun må jobbe med egne foreldreferdigheter. Videre har barneverntjenesten anbefalt at barnas far får behandling/oppfølging rundt egen psykiske helse/sinnemestring. Det er behov for

avklaring/regulering av samvær mellom barna og deres far. Det er foreslått ansvarsgruppe for å sikre koordinering av tiltakene rundt familien. For barna er det anbefalt barnehageplass og besøkshjem, samt henvisning til PPD for Levi.

Barnas far, Kurt Hansen, har siden barneverntjenesten hentet ut barna hos ham den 19.11.2010 stilt seg kritisk til deres framgangsmåte. Han har i klager og henvendelser til barneverntjenesten og Fylkesmannen hevdet at dette er i strid med barnas beste da de burde fått vært i sitt faste hjemmemiljø, dvs. sammen med ham etter at moren forlot hjemmet. Han har opplyst at han ikke samtykket til at barna dro til krisesentret sammen med barneverntjenesten og politiet, men at han ikke hadde noe annet valg enn å bistå med å kle på barna slik at de kunne dra med barnevern/politi den 19.11.2010. Han opplyser at det ikke er inngått noen avtale mellom han og barnas mor om fast bosted og samvær etter bruddet. Det var bare han møtte til mekling ved familievernkontoret. Kurt Hansen mener barneverntjenesten gjennom sin inngripen har sørget for at barna nå bor hos moren uten at det er utarbeidet avtale mellom foreldrene. Han har videre hevdet at barneverntjenestens saksbehandler er innhålig da han kjenner bror til barnas mor.

Barneverntjenesten sendte den 06.06.2011 brev til Kurt Hansen der de redegjør for det som hendte den aktuelle dagen. Det framkommer der at barneverntjenestens beslutning bygger på de opplysningene de hadde fått, og det ble vurdert at barna kunne bli vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet. Da barnevernets representanter kom til hjemmet ble barnas far orientert om at det var besluttet at barna skulle til sin mor, og Kurt Hansen ble oppfordret til å la barna dra frivillig, alternativet var at det ble fattet akuttvedtak. Deres ønske var om mulig å oppnå et samarbeid med Kurt Hansen slik at de kunne ta barna med til moren uten å fatte tvangsvedtak.

Barneverntjenesten har ikke i redegjørelsen behandlet spørsmålet om habilitet knyttet til at saksbehandler Marius Holst er venn med bror til barnas mor. I oversendte dokumenter i saken kommer det fram at en annen saksbehandler ved kontoret ikke skal ha befatning med saken pga. inhabilitet.

Lovgrunnlag tilsynsklage:

Tvangsinngrep etter barnevernloven skal i hovedsak besluttet av Fylkesnemnda. Lov om barneverntjenester § 4-6, 2. ledd gir barnevernleder adgang til midlertidig å plassere barn utenfor hjemmet, uten foreldrenes samtykke, dersom det er fare for at barnet blir vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet. Slike vedtak skal umiddelbart sendes Fylkesnemnda for godkjenning, jf. § 7-22.

Hvem av foreldrene barn skal bo hos etter et samlivsbrudd reguleres av lov om barn og foreldre. Foreldre skal selv finne løsninger på dette, ofte utarbeides avtaler i forbindelse med mekling. Dersom foreldre ikke kommer fram til løsninger som begge parter er enige i kan saken bringes inn for domstolen som beslutter hvor barnet skal bo. Barneverntjenesten har ikke anledning til å ta beslutning om barnefordeling.

Forvaltningslovens §§ 6-10 inneholder bestemmelser om habilitet. En tjenestemann kan være inhabil som følge av slektskap, egeninteresse eller hvis der foreligger forhold *som er egnet til å svekketilliten til hans upartiskhet*. Videre skal det også *legges vekt på om ugildshetsinnsigelser er reist av en part*.

Fylkesmannens vurdering:

Slik vi forstår barneverntjenestens redegjørelse i saken ble det den 19.11.2010 vurdert at Jakob og Levi befant seg i en situasjon der de ville bli vesentlig skadelidende ved å forbli i hjemmet sammen med far. Hvorvidt denne vurderingen var riktig er utenfor vår kompetanse å vurdere, da dette er et spørsmål som behandles av Fylkesnemnda. Ved frivillighet forutsettes det at de berørte parter er enige med barneverntjenesten i beslutningen.

Barneverntjenesten har i denne saken vist til minste inngreps prinsipp og mener at når far ikke motsatte seg henting så var det ikke grunnlag for å fatte vedtak etter akuttbestemmelsene i barnevernloven.

Hvorvidt Kurt Hansen reelt samtykket til at barna dro med barneverntjenesten framkommer ikke. Det opplyses etter at barneverntjenesten hadde forklart ham at det var bestemt at barna skulle til mor, og han ble oppfordret til å la dem dra frivillig. Han valgte da å samarbeide. Han kledde på barna uteklær og lot dem dra sammen med saksbehandler i barnevernet. I følge Kurt Hansen motsatte han seg verbalt at barna skulle dra med barnevernet, men ikke fysisk. Slik hendelsen er beskrevet må det forstås slik at barneverntjenesten formidlet at barneverntjenesten hadde fattet et vedtak/tatt en beslutning om at barna skulle hentes fra hjemmet og bringes til mor. For en privat part som blir oppsøkt av barnevernet sammen med politiet oppleves det trolig ikke som noe reelt valg å sette seg til motverge i en slik situasjon utover det å verbalt uttrykke uenighet. Slik saken er presentert anses det også som et fornuftig valg av far å bistå til at situasjonen ble minst mulig dramatisk for barna - uavhengig av om han var enig i beslutningen.

Barnevernlovens hjemler for å beslutte at barneverntjenesten kan flytte barn ut av hjemmet er §§ 4-4, 5.ledd (dette krever samtykke) og 4-6 (kan besluttet uten samtykke, men skal bringes inn for fylkesnemnda). Begge alternativene må skriftliggjøres i vedtak med begrunnelse og opplysning om klageadgang. Dette er viktig for å ivareta partenes rettssikkerhet. Fylkesmannen finner det derfor klart kritikkverdigg at barneverntjenesten har tatt en beslutning i en sak som berører både barnevern og barnefordeling uten at det er fattet skriftlig vedtak som synliggjør hvilken hjemmel i barnevernloven som er benyttet, hva som er begrunnelsen og hvilken klageadgang partene har. Fra Kurt Hansens ståsted er det oppfattet som barnevernet har grepet inn på vegne av mor, noe som har resultert i at barna bor hos mor uten at det er inngått noen avtale om barnefordeling. Den barnevernfaglige vurderingen som ligger til grunn for beslutningen er ikke dokumentert for parten.

Kurt Hansen har reist spørsmål ved saksbehandlers habilitet i saken. Det er ikke kommet opplysninger om slektskap eller egen interesse i saken, slik at det her må tas stilling til om saksbehandlers relasjon til mors bror er av en slik art at det er egnet til å svekke tilliten. Det er i utgangspunktet tjenestemannen selv som skal vurdere om han er inhabil, dersom spørsmålet reises av en part skal det forelegges overordnet til avgjørelse. Det forutsettes at kommunen behandler dette spørsmålet på bakgrunn av henvendelsen fra Kurt Hansen.

Konklusjon:

Fylkesmannen finner det kritikkverdig at barneverntjenesten i Bø har fattet beslutning om å hente Jakob og Levi Hansen ut fra farens hjem og bringe dem til deres mor uten å skriftliggjøre dette i vedtak.

Med hilsen

Trond Gården (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Lise Tymi
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Kurt Hansen Aspelund 9300 FINNSNES